

— Αὐτὸ εἶνε τὸ μέγχα ἐπιχείρημα, τὸ ἡξέυρω. Ἰδοὺ καὶ τρίτη ἔνστασις, Τουρζή, ἣτις προέρχεται ἐκ τοῦ διτταχμοῦ ἐμοῦ τῆς ἰδίας. Μὴ μὲ διχκόπτετε, οὔτε ἐπιπλήξετέ με. Πρὸ πάντων, μὴ μὲ λέγετε ὅτι δέν σᾶς ἀγαπῶ, διότι θὰ εἰσθε ἀδίκως. Ἐὰν διστάζω, Τουρζή, τοῦτο συμβαίνει διότι ἐπιθύμουν τὸ δρχμα τοῦ βίου μου νὰ εἶνε ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀπορμεμακρυσμένον ἀπ' ἐμοῦ... Ἡ ἀνάμνησις τοῦ μοι εἶνε πρόσφατος εἰσέτι. Συχνάκις, ὅταν ὄνειροπολῶ, αἱ σκέψεις μου ἀκόμη ταρασσονται, ὡς ὕδωρ ἐπὶ πολὺ ἀνακινηθέν... Περιμένετε, ἵνα τὸ ὕδωρ καταστῇ καὶ αὖθις διαυγές... ἀγαπητὴ μοι Τουρζή, καὶ ἀγαπᾶτε με ὅσον ἡμπορεῖτε, σᾶς τὸ ἐπιτρέπω.

— Γενεβιέθ, μὲ κάμνετε νὰ ἀποθνήσκω ἐκ χαρᾶς.

Ἡ Γενεβιέθ, ἔσχε κίνημα ἀξιολάτρευτον, ὅλον χάρις τρυφερότης καὶ συγκινήσις.

— Σας τὸ ἀπαγγερεύω, εἶπε, θὰ ἦτο παρὰ πολὺ.

Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν συνέντευξιν ταύτην, ἡ Γενεβιέθ εἶχεν ἐξέλθει εἰς περίπαιον μετὰ τῆς Μαγδαληνῆς καὶ τοῦ Ἑρρικέτου, καὶ περιεδιάβαζε παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ. Ἡ ἐσπέρη τὰς κατέλαβε μακρὰν τῆς οἰκίας, καὶ ἐπληρύνοντο διὰ τοῦ ὕλουργείου. Στεναὶ ἀτραποὶ διήρχοντο διὰ μέσου λητῶν, ἐχόντων στάχεις ὑψηλοτέρους τῆς Γενεβιέθ. Ἡ νεαρὰ γυνὴ εἰσέδυσεν ἐντὸς αὐτῶν, παρκαλουουμένη ὑπὸ τοῦ Ἑρρικέτου ὁδηγοῦντος τὴν τυφλήν.

— Ὅποια ὠραία ἐσπέρα! εἶπεν αὕτη. Καὶ πῶς τὰ πάντα αἰσθάνεται τις καλὰ...

Καὶ προὐχάει τείνουσα τὰς χεῖρας τῆς ἐκατέρωθεν καὶ θωπεύουσα τοὺς στάχεις.

— Μῆτερ, ἀκούετε τὴν φρικίαν τῆς νυκτὸς ἐντὸς τῶν ἀλωνίων; Πόσον ὠραία εἶνε ἄρα γε! Δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον ἤμην πολὺ μικρά...

Καὶ εἰσιώπησε βυθισθεῖσα εἰς βαθὺν ρεμβασμὸν, καὶ προσπαθοῦσα νὰ ἐπανεύρῃ μετὰ τῶν μᾶλλον μεμακρυσμένων ἀναμνήσεων τῆς τὰς σκηνογραφίας ταύτας, τὰς διὰ παντὸς ἀπολεσθείσας διὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς.

Εἰς τὰ περίξ τοῦ ὕλουργείου ἡκούετο θόρυβος ἀπεριγραπτός, ὁ θόρυβος τῆς καταπαυούσης ἤδη ἐργασίας. Ἡ Γενεβιέθ, διερχομένη, ἐχαιρετίσθη ὑπὸ τινων ἐργατῶν, οἵτινες ἐκύλιον ἀμαξίδιον ἐπὶ σιδηρῶν τροχιῶν. Μετ' ὀλίγον, ἀπομακρυνθεῖσα, ἐπανεύρεθη ἐν τῇ σιγῇ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐμελλε νὰ εἰσδύσῃ ὑπὸ τὰ δένδρα, εἰς ἐργάτης τὴν συνήνητσε, καὶ παρεμέρισε πρὸς τὰ πλάγια, ὅπως τὴν ἀφήσῃ νὰ διέλθῃ, διότι ἡ ἀτραπὸς ἦτο στενὴ. Ἦτο ὑψηλὸς νεανίας μὲ ὤμους πλατεῖς καὶ εὐρωστον ἐξωτερικόν. Ἡ κεφαλὴ του, γυμνὴ καὶ κεκαυμένη ὑπὸ τῶν φλογῶν, ἐνέφαιεν ἐνεργητικότητα. Ἐφαιεν ὅλην τὴν γενειάδα του, καὶ ἦτο ἐνδεδυμένος, ὡς ὅλοι οἱ ἐργάται. Ἐνώπιον τῆς Γενεβιέθ, ἔκλινε τὴν κεφαλὴν πολὺ χαμηλὰ, ὅπως τὴν χαιρετίσῃ. Τὸν παρετήρησε ρεμβάζουσα. Καὶ αἰφνθδῶς σταματῶσα, συγγρατῇ μίαν κραυγὴν. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἐργάτου συνήνητησαν τοὺς τῆς νεαρᾶς γυναικός. Ἐκεῖνος ἔκυψε τὴν κεφαλὴν του χαμηλότερον ἀκόμη, καὶ ἀπῆλθε, κλονιζόμενος ὡς μέθυτος.

— Εἶμαι τρελλή! εἶπεν ἡ Γενεβιέθ... τί ἐπῆγα νὰ σκεφθῶ;... Ὁ πτωχὸς οὗτος διαβολὸς ὁμοιάζει τὸν Ἑκτορα, ἰδοὺ τὸ πᾶν!

Μάτην ἐζήτηε νὰ καθισυχάσῃ. Μάτην ἤρχισε νὰ γελά ὑψηλοφῶνως.

— Εἶνε παράδοξον...

Ὁ ἐργάτης ἀνέλαβε στάσιν μᾶλλον ἐλευθέραν, καὶ ἡ Γενεβιέθ ἐφιντάσθη, ὅτι ἀνεγνώρισε τὴν στάσιν αὐτὴν... Ὁ τρόπος τοῦ φέρειν τὴν κεφαλὴν, τὸ παράστημα, καὶ πρὸ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ!... Τὸ χρῶμα μόνον εἶχε καταστῇ μελαγχροινότερον, καὶ ἐκτὸς τούτου, ὁ Μοντριὰν δὲν ἔφερε γενειάδα τόσον μακράν... Τίς νὰ ἦτο ἄρα γε οὗτος; Ἐν τούτοις, ἡρνεῖτο πάντοτε νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἦτο ὁ Ἑκτωρ... Ὁ Ἑκτωρ ἐργάτης!... Ὁ Ἑκτωρ εἰς τὸ καμῖνι, γυμνὸς μέχρις ὀσφύος, ἐργαζόμενος ὡς ὁ τελευταῖος μάγκας... Ὁ Ἑκτωρ, τέλος, ὁ Ἑκτωρ πλησίον τῆς!

Ἐστράφη πᾶρχυτα πρὸς τὸ μέρος τῆς Μαγδαληνῆς. Ἐγίνωσκε πόσον ἡ αἰσθησις τῆς ἀκοῆς ἦτο ἀνεπτυγμένη παρὰ τὴν τυφλήν. Ἡ παιδίσκη ἐκάθητο, καὶ φρικιάσεις τὴν εἶχεν καταλάβει.

— Τί ἔχεις; Ὁμίλει, θίλω νὰ μάθω...

— Εἰς ἄνθρωπος ἦτο ἐδῶ, ὅστις ἐσταμάτησεν...

Ἐνόμισα ὅτι ἀνεγνώρισα τὸ βῆμα του... Ἡ πατήθη, δὲν ἔχει οὕτω, ἀγαπητὴ μῆτερ;... Διότι καὶ σεῖς τρέμετε, καὶ ἡ αὐτὴ ἰδέα σᾶς ἐπῆλθε· δὲν εἶνε ἀληθές, ἀγαπητὴ μῆτερ, ὅτι δὲν εἶνε αὐτός;

Ἡ κόρη σσα ἐλησμώνησε νὰ ἀπαντήσῃ... Ἡ νύξ ἐν τούτοις, εἶχεν ἐπέλθει ἐντελῶς. Ἀκίνητος καὶ τεταραγμένη, ἡ Γενεβιέθ δὲν ἔχανε ἀπὸ τῶν ὁμμάτων τῆς τὸν δρόμον, ὅθεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος εἶχε διέλθει, δίκην ὀπτασίας.

Εἰς τὸ βάθος ἡγείρετο τὸ ὕλουργεῖον, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σκότους, ὡς τέρας γιγάντιον μὲ ἑκατὸν ὀφθαλμοὺς ἀνημμένους δι' ἐρυθρῶν φλογῶν, αἵτινες ἐφαινοντο ἐντὸς τῶν καμινίων. Ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν καπνοδοχῶν, ὁμοῦ μὲ τὸν καπνόν, ἐξήρχοντο μυριάδες σπινθήρων, οἵτινες ἐσκορπίζοντο γύρω δίκην δικττόντων ἀστέρων. Μακρόθεν, οἱ ἀστέρες αὐτοὶ ἐφαινοντο ὡς νὰ ἀνέρχωνται, νὰ ἀνέρχωνται πάντοτε, καὶ νὰ καρφώνονται ἐπὶ τῆς κυανῆς ἐπιφανείας τοῦ στερεώματος.

(ἄκολουθεῖ)

ΑΙ ΜΕΓΑΛΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΙ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑΙ

Ἐν τῇ «Ἐπιθεωρήσει τῶν Δύο Κόσμων» ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως περίεργον μελέτην τοῦ κ. Βαρινῶ περὶ τῶν μεγάλων κεφαλαιούχων τῆς Ἀγγλίας.

Μεταξὺ τῶν μεγάλων τῆς Ἀγγλίας περιουσιῶν, τὴν πρώτην θέσιν κατέχουσιν αἱ τῶν γαιοκτημόνων. Πρὸ τινων ἐτῶν ὁ κ. Τζὼν Βράϊτ, ἐν τινι τῶν εὐγλωττοτέρων αὐτοῦ λόγων, παρετήρησεν, ὅτι ἑκατὸν πενήτηκοντα πρόσωπα κατεῖχον τὸ ἥμισυ τοῦ ἀγγλικοῦ ἐδάφους, καὶ ὅτι ἡ ἐπιφάνεια τῆς Σκω-

τίας ἀνήκει εἰς δέκα ἢ δώδεκα ἀνθρώπους. Τοῦτο ἀρκεῖ ἵνα σχηματίσῃ τὴν ιδέαν περὶ τῆς συσσωρεύσεως τῆς κτηματικῆς περιουσίας ἐν ταῖς βρεταννικαῖς νήσοις.

Παρὰ τῇ Ἀριστοκρατίᾳ ταύτῃ τῆς γαιοκτημονίας τηροῦνται ζωηραὶ οἱ ἀρχαῖαι παραδόσεις. Ὁ νόμος τῆς πρεσβυγενείας ἐπιτρέπει ἵνα ἡ περιουσία μεταβιβάσῃται ἀκεραία ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν, πολυπλασιαζομένη εἰς ἐκάστην γενεάν· ἡ δὲ ἐργασία τοῦ πλοῦτου ἀναπληροῖ τὴν ἀπώλειαν τῆς πολιτικῆς ἐπιρροῆς, ἣν ὑφίστανται οἱ μεγάλοι τῆς Ἀγγλίας γαιοκτῆμονες δυνάμει τῆς βραδείας ἐξελέξεως ἣτις ἐπιβάλλει βραδυνὴν τὴν βουλὴν τῶν κοινοτήτων εἰς τὴν τῶν Λόρδων.

Οἱ Δούκες τῆς Σουθερλάνδης καὶ τῆς Βουκλῆχης, ὁ Μαρκήσιος Βρεϊθαλθαίνης — ὅστις δύνανται νὰ ἐκδίωξῃ κατ' εὐθείαν ἐπὶ 33 ὅλας λεῦγας χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ τῶν κτημάτων του — οἱ Δούκες Ριτμόνδ, Δεθονσχίρ, Νορθουμπερλάνδης, Ἀργίλης καὶ Ἀθώλης, οἱ κόμητες Φάϊφ καὶ Σέϊφιελδ, ὁ Μαρκήσιος Βιοῦτ καὶ ὁ Βαρονέτος Ἰάκωβος Μάθησον συγκαταλέγονται μεταξὺ τῶν πλουσιωτέρων γαιοκτημόνων τῆς Ἀγγλίας. Ὁ Δουξ τῆς Βίστμενστερ κατέχει ἐλόκληρον συνοικίαν τοῦ Λονδίνου, ἣτις ἐπιφέρει αὐτῷ κατὰ μέσον ὅρον, ἐτήσιον εἰσόδημα εἰς 100 σίπέντε ὅλων ἑκατομμυρίων φράγκων.

Αἱ μεγάλοι περιουσίαι τῶν Τραπεζίτων διαγωνίζονται πρὸς τὰς τῶν γαιοκτημόνων, ἐνίοτε δὲ καὶ ὑπερτεροῦσιν αὐτὰν. Ἐπὶ κεφαλῇ τῶν περιγνήπων τῆς Τραπεζίτης εὐρίσκεται ὁ οἶκος τῶν Ρότζιλδ, οὗτινος τὸ ὄνομα ὑπῆρξεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον τὸ σύμβολον τοῦ πλοῦτου ἐν τῇ ὑψηλοτέρᾳ αὐτοῦ ἐννοίᾳ, ὅστις δὲ, καίτοι σήμερον νικᾶται ὑπὸ τῶν ἀμερικανῶν Κροίσων, κατέχει ὅμως περιουσίαν ἣτις θεωρεῖται ἡ τρίτη τοῦ κόσμου ὅλου.

Κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα ἐνεκατέστη ἐν Λονδίνῳ ὁ κ. Ναθάν Μάϋερ Ρότζιλδ, ὁ ἰδρυτὴς τοῦ ἀγγλικοῦ κλάδου τῶν Ρότζιλδ. Ὁ ἀντιπρόσωπος οὗτος τῆς τραπεζικῆς δυναστείας τῶν Ρότζιλδ, ἐξηπλωμένης ἐπὶ τῶν κυριωτέρων πόλεων τῆς Εὐρώπης, ἦτο υἱὸς τοῦ Μάϋερ Ἀμσελ Ρότζιλδ, ἐκ Φραγκφούρτης. Ὁ παῖππος του, Ἀμσελ Μωϋσῆς, κατῴκει ἐν τῇ Ἰουδαϊκῇ ὁδῷ, ἐν οἷῳ κεκοσμημένῳ δι' ἐρουθροῦ κωλεοῦ — roth schild, — ὅθεν παρήχθη τὸ ὄνομα τῆς πλουσίας ταύτης οἰκογενείας, ἣτις ἐμελλε, προῦντος τοῦ χρόνου, νὰ γίνῃ μία τῶν πλουσιωτέρων τοῦ κόσμου.

Ὁ Μάϋερ Ἀμτχελ, ὁ ἀληθὴς ἰδρυτὴς τῆς δυναστείας ταύτης τῶν τραπεζιτῶν, παρέσχε μεγάλας ἐκδουλεύσεις εἰς τὸν Δουκὰ τῆς Χέσσης Κάσσελ, διασώζων τὸν ὑπὸ τῆς γαλλικῆς ἐπιδρομῆς ἀπειλουμένην περιουσίαν του. Ὅτε ὁ Μάϋερ ἀπέβηκε, τῷ 1812, ἀφῆκεν εἰς τοὺς πέντε αὐτοῦ υἱοὺς περιουσίαν κολοσσίαν διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Ὁ μὲν Ναθάν ἐξηκολούθησε τὰς ἐργασίας ἐν Λονδίνῳ· ὁ Ἀνσέλμος Μάϋερ διεδέχθη τὸν πατέρα του ἐν Φραγκφούρτῃ· ὁ Σολωμὸς ἐνεκατέστη ἐν Βιέννῃ, ὁ Κάρολος ἐν Νεαπόλει καὶ ὁ Ἰακώβος ἐν Παρισίῳ. Στενότερα συνδεμένοι, κατὰ τὴν τελευταίαν τοῦ πατρὸς των

παραγγελίαν, οἱ πέντε ἀδελφοὶ ἐκράτουν εἰς χεῖρας των τὰς μεγάλας χρηματικὰς ἀγορὰς τῆς Εὐρώπης, καὶ ἡδυνήθησαν ν' ἀξιώσῃσι τὰ χίιστα τὰ πλοῦτη των.

Ἡ ἐν Βαρτελῷ μάχη παρέσχεν εἰς τὸν Ναθάν ἀμύθητα κέρδη. Ἡ ἐπάνοδος τοῦ Ναπολέοντος ἐκ τῆς νήσου Ἑλλάδος ἐπέφερεν ἀληθῆ κρίσιν ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ Λονδίνου. Ὁ Ναθάν ἠθέλησε νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτοπροσώπως τὴν σειρὰν τῶν γεγονότων, καὶ ἀνεχώρησε κρύφῃ εἰς Βρυξέλλας, ἀκολουθῶν ἐν Βαρτελῷ τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον τοῦ Δουκὸς Βελγικτῶνος.

Ὁ Ναθάν ἀφίκετο εἰς Βρυξέλλας φονεύων τὸν ἱππον του, διῆλθε τὴν ἀπὸ Ὀστένδης εἰς Δούβρην θάλασσαν ἐπὶ λέμβου, καὶ τὴν ἐπιούσαν ἐθεάθη εἰς τὸ χρηματιστήριον, πλησίον τῆς στήλης ἐφ' ἣς ἐσυνείθιζε νὰ ἐρείδεται, τεθλιμμένος τὴν ὄψιν καὶ σκυθρωπός.

Ὁ πανικός ὑπῆρξε μέγας· ὁ Ρότζιλδ ἐπώλει, αἱ μετοχαὶ κατήρχοντο καθ' ἐκάστην στιγμήν, ὅτε δὲ τὴν ἐπιούσαν ἀφίχθη ἡ εἰδήσις τῆς νίκης, πολλοὶ ἐνόμισαν ὅτι ὁ Ναθάν ὑπέστη μεγίστας ζημίας... Ἐκέρδιζεν, ἐξ ἐναντίας, ἐν ἑκατομμύριον ἀγγλικῶν λιρῶν, διότι — ἐνῷ ἐπώλει χιλιάδων τινῶν λιρῶν ἀξίας — οἱ μυστικοὶ τοῦ πράκτορες, ἐπωφελοῦμενοι τῆς τόσῃ ἐπιτηδείᾳ προπαρascευασθείσης ὑποτιμήσεως τῶν μετοχῶν, ἠγόραζον ἀναρίθμητα ποσὰ ἐθνικῶν χρεωγράφων.

Ἀπὸ τοῦ 1818 μέχρι τοῦ 1832 ὁ Ναθάν Ρότζιλδ διεπραγματεύθη, διὰ μὲν τὴν Πρωσσίαν δάνειον ἐκ 212 ἑκατομμυρίων φράγκων, διὰ δὲ τὴν Ρωσσίαν ἕτερον ἐξ 87 ἑκατομμυρίων, δύο δάνεια ἐκ 52 ἑκατομμυρίων ἑκαστον — τὸ μὲν διὰ τὴν Αὐστρίαν τὸ δὲ διὰ τὸ Βασίλειον τῆς Νεαπόλεως — 70 ἑκατομμύρια διὰ τὴν Βραζιλίαν καὶ 50 διὰ τὸ Βέλγιον — τοῦτέστι 523 ἑκατομμύρια φράγκων, μὴ ὑπολογιζομένων τῶν ἀγγλικῶν δανείων. Ἔως τότε ὁ τόκος ἐπληρώνετο εἰς τὸ ἐξωτερικόν καὶ ὑπέκειτο εἰς τὰς διακυμάνσεις τῆς ἀλλαγῆς· ὁ Ρότζιλδ κατώρθωσεν ἵνα πληρωθῇ εἰς Λονδίνον, καθιστῶν οὕτω τὴν ἀγγλικὴν ἀγορὰν τὸν ἀνώτερον γνώμονα τῆς τρεχούσης ἀξίας τῶν χρεωγράφων.

Τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἱσραηλῆϊτου τραπεζίτου ἀποδεικνύει τὸ ἐξῆς γεγονός.

Οἱ Διευθυνταὶ τῆς Ἀγγλικῆς Τραπεζίτης, φθονοῦντες τὴν οἰκονομικὴν ἰσχὺν τῶν Ρότζιλ, ἠρνήθησαν νὰ ἐξοφλήσῃσι χρηματικὴν ἐπιταγὴν, ἣν ὁ ἀδελφός του Ἀνσέλμος ἀπηύθυνε εἰς τὸν Ναθάν ἐκ Φραγκφούρτης.

— Ἡ Ἀγγλικὴ Τράπεζα, τῷ εἶπον, δὲν ἐξοφλεῖ εἰμὴ τὰ ἰδικὰ της γοαυμάτια, οὐδέποτε ὅμως τὰ τῶν ἰδιωτῶν.

— Τῶν ἰδιωτῶν! ἀνιφώνησεν ὁ Ναθάν. Θὰ δείξω

εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Τράπεζαν τὶ εἶδος ἰδιωτῶν εἰ-
μεθα ἡμεῖς!

Μετὰ τρεῖς ἐβδομάδας ἐπαρουσιάσθη εἰς μίαν τῶν
θυρίδων, ἔνθα ἐνεργεῖται ἡ ἀλλαγὴ τῶν γραμμα-
τίων τῆς Ἀγγλικῆς Τραπεζῆς καὶ ἐξήγαγε τοῦ
χαρτοφυλακίου τοῦ χαρτονόμισμα τῶν πέντε λιρῶν,
ζητῶν νὰ τὸ πληρώσωσιν. Ὁ ὑπάλληλος, ἀπορῶν
διότι ἐβλεπε τὸν Ρότζιλδ προσερχόμενον αὐτοπρο-
σώπως διὰ τόσῳ ἀσήμαντον ποσόν, τῷ ἐνεχείρησε
τὰ πέντε χρυσᾶ νομίσματά του. Ὁ Ναθάν τὰ ἐξή-
τασε λεπτομερῶς, τὰ ἐδοκίμασεν ἐπὶ τοῦ μαρμα-
ροῦ καὶ τὰ ἐθεσεν ἐντὸς σακκιδίου. Ἀκολουθῶς ἐξήγαγε
τοῦ χαρτοφυλακίου δεύτερον χαρτονόμισμα, καὶ τρί-
τον, καὶ τέταρτον, δέκατον, ἑκατοστὸν, ἐπαναλαμ-
βάνων φλεγματικῶς τὴν πράξιν του καὶ ἐξετάζων ἐν
πρὸς ἐν τὰ ἐκαστοτε λαμβανόμενα χρυσᾶ νομίσματα.
Ὅτε τὸ μὲν χαρτοφύλακίον ἐκενώθη, τὸ δὲ σακκί-
διον ἐπληρώθη, ὁ Ναθάν παρέλαβε δεύτερον χαρτο-
φυλάκιον ἐκ τῶν χειρῶν ὑπαλλήλου του τινός, καὶ
ἐξηκολούθησεν μέχρι τῆς ὥρας καὶ ἦν ἡ Τράπεζα
ἐκλεισεν. Ἐντὸς ἐπτά ὥρῶν εἶχε πληρωθῇ 21,000
στερλινῶν. Κατὰ δὲ τὸ αὐτὸ διάστημα ἐννέα ὑπάλ-
ληλοι τοῦ ἐπραττον τὸ αὐτὸ εἰς τὰς ἐννέα ἄλλας
θυρίδας τῆς Τραπεζῆς, ὡς κατέλαβον ἐφ' ὅλην τὴν
ἡμέραν πρὸς μεγίστην ζημίαν τῶν λοιπῶν ἀνθρώ-
πων, αἵτινες δὲν ἠδύνατο νὰ προσεγγίσωσιν ἵνα
ἀλλάξωσι καὶ αὐτοὶ τὰ χαρτονομίσματα των. Κατὰ
τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἐλάφρωσε κατὰ 210,000 λιρῶν
τὸ μεταλλικὸν ἀποθεματικὸν κεφάλαιον τῆς Ἀγγλι-
κῆς Τραπεζῆς.

Ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ παρέσχεν ἅπ' ἑαυτὸν τὸν γέ-
λωτα ἡ ἐκκεντρικότης αὐτῆ τοῦ τραπεζίτου. Οἱ
Διευθυνταὶ τῆς Ἀγγλικῆς Τραπεζῆς ἐδιηγούντο αὐ-
τὴν, μόλις κρατοῦντες τὸν γέλωτα καὶ σκώπτοντες
τὰς ματαίας. ὡς ἔλεγον, καὶ ἀκάρπους προσπαθείας
τοῦ ἀντιπάλου των. Τὴν ἐπιούσαν ὁμοῦς ὁ Ναθάν
καὶ οἱ ἐννέα αὐτοῦ ὑπάλληλοι εὕρισκοντο πάλιν
εἰς τὴν θέσιν των παρ' ἐκάστη τῶν θυρίδων τῆς Τρα-
πεζῆς, ἐκτοτε δὲ ἡ ἀστείότης ἤρχισε νὰ φανῇ πως
βρεῖα εἰς τοὺς διευθυντὰς τοῦ ἰδρύματος. Ἡ ἐκ-
πληξίς των μετεβλήθη εἰς φόβον.

Ὁ Ρότζιλδ ἔλεγεν εἰς τοὺς φίλους του:

— Οἱ κύριοι τῆς Ἀγγλικῆς Τραπεζῆς δὲν θέ-
λουσι τὰ τραπεζογραμμάτιά μου: οὕτε ἐγὼ θέλω
τὰ ἰδικά των... Ἐντὸς δύο μηνῶν θὰ τελειώσω νὰ
ἀλλάξω ὅσα ἔχω εἰς τὰ χρηματοκεφάλιά μου!

Ὅταν οἱ διευθυνταὶ τῆς Ἀγγλικῆς Τραπεζῆς ἔ-
μαθον τοῦτο, ἐφοβήθησαν. Δύο μῆνες!... Τοῦτο
ἀντιπροσώπευεν ἑνδεκά ἑκατομμύρια στερλινῶν τοῦ-
λάχιστον, τὴν διακοπὴν τῆς ὑπηρεσίας ἴσως δὲ καὶ
τὸν πανικόν... Ἡ Τράπεζα ἠναγκάσθη νὰ συνθη-
κολογήσῃ, καὶ τὴν ἐπιούσαν ἐδήλωσεν ὅτι εἰς τὸ
ἐξῆς θὰ ἐξώφλει τὰς συναλλαγματικὰς τοῦ Ρό-
τζιλδ ὡς τὰς ἰδικὰς της!

Ὁ Ρότζιλδ, βέβαιος ὢν περὶ τῆς ἰσχύος καὶ τῆς
ἐπιρροῆς του, ἦτο ὑπερόπτης

— «Δύναμαι νὰ συναγωνισθῶ πρὸς ὑμᾶς, ἔλεγε
πρὸς τὸν Δούκα Μονμάρνσυ, διότι ἐὰν ἡμεῖς εἰσθε
ὁ πρῶτος Βερῶνος χριστιανός, ἀλλ' ἐγὼ εἰμαι ὁ
πρῶτος ἰσραηλῆτης Βερῶνος.

Ἡ μισανθρωπία ἦτο ἄλλο ἐλάττωμα τοῦ χαρ-
κτῆρος τοῦ Ναθάν.

— Διασκεδάζω ἐνίοτε, ἔλεγε, δίδων μίαν λίραν
εἰς πτωχόν τινα. Οὐδὲν κομικώτερον τῆς ἐκπλή-
ξεώς του. Πάντες σχεδὸν νομίζουσιν ὅτι ἠπατήθη
καὶ ὅτι θὰ ζητήσω τὴν ἀπόδοσιν τοῦ νομίσματος:
φεύγουσι δὲ δι' ὅλης τῆς ταχύτητος τῶν ποδῶν των,
ἵνα μὴ ἀναγκασθῶσι νὰ τὸ ἀποδόσωσιν.

Ὁ Ναθάν ἀπεβίωσε τῷ 1836. Διεδέχθη αὐτὸν ὁ
υἱὸς του Λιονέλλος, ὅστις ἐδάνειπεν εἰς τὴν Βρετα-
νικὴν Κυβέρνησιν τὰ 100 ἑκατομμύρια εἰς χρυσόν
τὰ ἀναγκαῖα ἵνα ἀγοράσῃ παρὰ τοῦ Κεδίβου τὰς
μετοχὰς του τῆς διωρυγῆς τῆς Σουέζ. Ὁ Λιονέλ-
λος, ὅστις διαπραγματεύθη διάφορα δάνεια ἀνερχό-
μενη εἰς τετρακισχίλια ἑκατομμύρια
φράγκων ἀπετέλεσε μέρος τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτή-
των, ὡς ἐκ τῆς μεγαλοδωρίας δὲ καὶ τῆς τιμιότη-
τός του τοιαύτας, ἔχαιρε συμπαθείας, ὥστε ὁ θάνα-
τός του, συμβὰς τῷ 1879, ὑπῆρξε γενικὸν ἐν Λον-
δίῳ πένθος.

Ἡ Ἀνασσα ἀνυψώσεν εἰς τὸ ἀξίωμα Πατρικίου
(Pair) τοῦ κράτους τὸν υἱὸν του Ναθανιήλ, Λόρδον
Ρότζιλδ, τὸν πρῶτον Ἑβραῖον ἀξιωθέντα νὰ κατέχῃ
θέσιν ἐν τῇ Ἀριστοκρατικῇ Βουλῇ.

Περὶ δύο ἄλλων μεγάλων κεφαλαιούχων ἐνασχο-
λεῖται ὁ κ. Βαρινῶ ἐν τῷ ἄρθρῳ του Ὁ Θωμᾶς
Βράτσεϋ, ὁ ἕτερος αὐτῶν, ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος ἐργα-
λάβος σιδηροδρόμων τῆς ὑψηλίου. Ἴνα δόσωμεν
ἀμυδράν τινα ἰδέαν περὶ τῆς σπουδαιότητος τῶν
ἐπιχειρήσεων τοῦ Βράτσεϋ, ἀρκεῖ νὰ εἰπώμεν ὅτι ἐν
Ἀγγλίᾳ, Γαλλίᾳ, Αὐστρίᾳ, Καναδᾷ καὶ Ἰνδίαις
ἐξετέλεσεν ἔργα ἀξίας 160 ἑκατομμυρίων ἀγγλικῶν
λίρῶν, τοῦτέστι τετρακισχιλίων ἑκατον-
μμυρίων φράγκων!

Ὁ Σχμουήλ Κυνᾶρ εἶνε ἄλλος τῶν μεγάλων ἄγ-
γλων ἑκατομμυριούχων. Πρῶτος συνέλαβε καὶ ἐπραγ-
ματοποίησε τὴν ἰδέαν τῆς συστάσεως ἀσφαλτοῦ καὶ
ταχείας συγκοινωνίας μεταξύ τῶν Ἠνωμένων Πο-
λιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἀτμό-
πλοιον ἐφθασεν εἰς Βοστώνην τῷ 1840. Σήμερον
τὰ ἀτμόπλοιά του ἐκτελοῦσι 246 πλοῦς ἐτησίως
μεταφέροντα πλέον τῶν 100,000 ἐπιβατῶν, ἡ δὲ
ἀσφάλειά των εἶνε τοιαύτη, ὥστε οὐδ' ἐντῶν πλοίων
του ἐναυάγησε κατὰ τὸ μικρὸν τοῦτο διάστημα. Αἱ
Ἀμερικανικαὶ Ἑταιρίαι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ συνα-
γωνισθῶσι πρὸς τὴν ἀγγλικὴν γραμμὴν. Τὰ ἀτμό-
πλοια τοῦ Κόλλινς ἠττήθησαν ἐν τῷ ἀγῶνι, αὐτὸς
οὗτος δὲ ὁ Βάνδερβιλτ ὀπισθοχώρησεν ἀπέναντι κα-
ταστρεπτικῷ συναγωνισμοῦ.

Τῷ 1859 ὁ Σαμουήλ Κυνᾶρ ἀνυψώθη εἰς τὸν βαθ-

μόν τοῦ Βαρωνέτου, τὸν τίτλον δὲ τοῦτον ἐκληρονόμησεν ὁ υἱὸς τοῦ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, συμβάντα ἐν ἔτει 1869.

ΤΟ ΧΙΛΙΟΔΡΑΧΜΟΝ

(Ἐκ τῶν τοῦ Μανρικίου Ἰοκάϊ)

Τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς ἐξ ὁλοκλήρου λευκανθεῖσαν, τὸ βλέμμα ὑπὸ τὰ καμμύοντα βλέφαρα θολὸν καὶ ἐσθεςμένον, τὰς παρειὰς τοῦ προσώπου συμπεπτωκυίας ὡχρὰς καὶ ἐρυτιδωμένας, τὸ ἄλλοτε τὸσον εὐθυτενὲς καὶ ἀκμαῖον σῶμα εἰς ἀπίστευον βαθμὸν καταβεβλημένον, — ἰδοὺ εἰς ὁποίαν κατάστασιν ἐπανείδομεν τὸν ἀγαπητὸν καὶ ἀχώριστόν μας φίλον Κοσμάν. Καὶ ἦτο μόλις 32 ἐτῶν. Τί ἀνθρώπος νεανίας ποῦ ἦτο πρὸ ὀκταετίας, πρὶν ἢ ἀπέλθῃ εἰς Ἀφρικὴν! Καὶ τί διάβολον ἐζήτει εἰς τὰ ἀξένα ἐκεῖνα μέρη; Ἀνεχώρησε διὰ τινὰ ἐπιχείρησιν, ἥτις ὀλίγας τιμὰς τῷ προεμήνυε, καθόσον ἐπρόκειτο περὶ ἐμπορικῆς τινος ὑποθέσεως μελλούσης γλίσχρα νὰ τῷ ἀποφέρῃ κέρδη, ὡς διεξαγομένη εἰς λογαριασμὸν τρίτου.

Μᾶς εἶχεν ἐσπέραν τινὰ ἀφηγηθῇ ὅλας τὰς περιπετείας του, ὅτε ἐκαθήμεθα πάλιν πλησίον ἀλλήλων κατὰ τὴν παλαιάν μας συνήθειαν, ἐγὼ, αὐτὸς ἕτερός τις ἐκ τῆς προτέρας εὐθύμου παρέας μας. Οἱ λόγοι ἐξήρχοντο βραδέως ἐκ τῶν χειλέων του, ἐνίοτε προέδιδόν τσαούτην κόπωσην καὶ ἐπροφέροντο τὸσον σιωπηρῶς, ὥστε μετὰ κόπου ἡδύνατό τις νὰ ἀντιληφθῇ, ὅσα διηγείτο περὶ τῶν κακοήθων πυρετῶν, περὶ τῶν συναφθεῖσάν μετὰ τῶν ἰθαγενῶν μαχῶν, περὶ τῶν κακουχιῶν καὶ τῶν στερησέων, ἃς εἰς τὰ ἐνδοτέρω τῆς Ἀφρικῆς, καθ' ὅλον τὸ διάστημα καρτερικῶς ἐδοκίμασεν.

— Μπα! τῷ εἶπον· ὅλα αὐτὰ ἡδύνασο νὰ τὰ γνωρίζῃς ἐκ τῶν προτέρων, καὶ ὅμως διατί;...

— Διατί; ἐψιθύρισέ μετὰ πικροῦ μειδιάματος· ἔθηκε τὴν χειρὰ του ἐντὸς τοῦ θυλακίου, ἔσυρε τὸ χρηματοφυλάκιον καὶ ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ ἓν μακρὸν δεδιπλωμένον τεμάχιον χάρτου. Ὅτε τὸ ἐξεδίπλωσεν εἶδομεν, ὅτι ἦτο παλαιὸν χιλιοδραχμον χαρτονόμισμα. «Τὸ χιλιοδραχμον τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τοῦ ταξιδίου μου». Ἐπειδὴ δὲ τὸν προσεβλέψαμεν μετὰ τινος δισταγμοῦ, προσέθηκεν:

— Ἐπρεπε μᾶλλον νὰ εἶπω, ὅτι τὴν παροῦσαν οἰκτράν κατάστασίν μου, ὀφείλω εἰς τὸ μῖσος μιᾶς γυναίκης.

— Πῶς, καὶ τί τῆς ἔκαμες; ἐφώνευσες ἴσως τὸν ἔραστήν της, ἢ μήπως προσέβαλες θανάσιμως τὴν φιλαρέσκειάν της;

— Ποσῶς, τὴν ἐπροφύλαξα μόνον ἀπὸ τὴν ἀτιμίαν.

— Δύνασαι νὰ μᾶς τὸ ἀφηγηθῇς;

— Ὡ! εὐχαρίστως, προσέθηκεν. Εἰξέρω, ὅτι δὲν θὰ τὸ διηγηθῇτε ἀλλαχού, ἄλλως τε καὶ ἐάν τὸ εἰπητε— οὐδεὶς θὰ τὸ πιστεύσῃ περὶ αὐτῆς. Χαίρει

τόσον καλὴν φήμην ἢ — ἡ εὐεργέτης! χὰ, χὰ, χὰ!

Ἀπεμάκρυνεν ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου, ἤναψε τὸ τσιγάρο του, ἐφύσησέ μετ' ἀσθενοῦς ἀναβήξεως τὸν καπνὸν καὶ ἤρχισεν:

— Ἦμην εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν. Ἐκ τοῦ μικροῦ εἰσοδήματός μου δὲν ἡδυνάμην νὰ ζήσω. Ἐδέχθη λοιπὸν, ὡς γνωρίζετε, τὴν εἰς ἄκρον εὐνοϊκὴν ἐκείνην θέσιν. Ἐγείνα γραμματεὺς τοῦ διευθυντοῦ τῆς Τραπεζῆς κ. Μ... Τὸν γνωρίζετε; Εἶνε ἀνὴρ ἀκεραιοτάτου χαρακτῆρος καὶ ἀμετασείστων ἀρχῶν περὶ δικαιοσύνης, οὐχὶ ὅμως καὶ μεγάλου ψυχικοῦ σθένους. Ἐσύρετο τότε, βεβαίως δὲ καὶ τώρα ἀκόμη, ἀπὸ τὴν μύτην ὑπὸ τῆς συζύγου του. Διὰ τῆς ἐπιμονῆς, ἥτις χαρακτηρίζει τοὺς περιορισμένους τὸν νοῦν, συνεκέντρον πρὸς ἓν μόνον σημεῖον ἄπασαν τὴν ἀντίστασιν του. Οὐδέποτε παρεσύρετο παρὰ τῆς συζύγου του εἰς δαπάνας, αἵτινες θὰ ὑπερέβαινον τὰ εἰσοδήματά του. Ὡς ὁ οἰκειότερος αὐτοῦ συνεργάτης, ἐπεσκεπτόμην συχνάκις τὸν οἶκόν του καὶ παριστάμην ἔστιν ὅτε ἀκούσιος μάρτυς μικρῶν ἐρίδων, ἐν αἷς ἐπρόκειτο περὶ ἀποποιήσεως πληρωμῆς τῆς ραπτρίας ἢ τῆς καλλωπιστρίας τῶν ἐσθῆτων. Κολακεῖαι, δάκρυα, παράφοροι λέξεις, ἀνευ οὐδενὸς ἀποτελέσματος ἐξεφέροντο.

Ἦτο ἡναγκασμένη πάντοτε μόνη νὰ φροντίζῃ νὰ συγκαλύπτῃ τὰ χρέη τῆς ραπτρίας της. Ἐν τῷ μεγαλοπρεπεῖ οἴκῳ των διήγον λίαν λιτῶς. Τὰ χρήματα, ἅτινα ἦσαν προωρισμένα διὰ τὴν διοίκησιν τῆς οἰκίας, ἔδαπανῶντο εἰς τὰ ἐμπορικὰ. Ἀταράχως ὑπέμενε τὸ τοιοῦτον ὁ σύζυγός της, ἀρκεῖ νὰ μὴ ὑπερέβαινον τὰ κοινονισμένα ἐξοδα. Καὶ ἔδ᾽ ἀπάντα τολλὰ ὑπὲρ ἑαυτῆς, ἡ ὀραία αὕτη γυνή. Διότι, ἦτο πράγματι ὀραία, ἦτο καλλονὴ συναρπάζουσα, καταθέλγουσα, μαγεύουσα, ἀνεκφράστως ὀραία! Βασιλικὸν παράστημα, πρόσωπον, ἐν τῷ ὑποφύ πᾶσα γραμμὴ ἀντεπροσώπευε τὴν λεπτότητα, τὴν εὐγένειαν. Εἶνε ἀνόητος ἢ πρεσβευμένη ἰδέα, ὅτι ἡ καλλονὴ δὲν ἔχει ἀνάγκην ἄλλων κοσμημάτων, διότι τὸ κάλλος δὲν ὑπομένει παρεφθοαρμένας καθημερινὰς ἐνδυμασίας. Τὸ γνωρίζουν κάλλιστα οἱ ζωγράφοι. Ποσάκις ἐπεθύμησα τότε νὰ ἦμην πλούσιος, ὅπως δυνηθῶ νὰ καταθέσω εἰς τοὺς πόδας της θλασσοῦς, ἓνα περιβληθῇ τῆς κομψοτέρας ἐσθῆτος τοῦ κόσμου. Ἀστοχος νεανικὴ μεγαλοπληξία! Δύναμαι σημερον εἶναι νὰ σᾶς τὸ εἶπω: Ὅταν ἔτῃ πλήρη δεινοπαθημάτων ἐν Ἀφρικῇ κατεσυνέτριψαν τὸν ἔρωτα ἐκεῖνον, ὡς κατέβαλλον τὸ σῶμα μου. Ἦτο τὸ χάριμα τῶν ὀφθαλμῶν μου, οὐδέποτε τῇ τῷ εἶπον. Ἐσιώπων καὶ ἐτηχόμην. Ἦμην τότε, μόνον εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν...

Τὸ στόμα τοῦ ἀρηγούμενου ἐστῆγνωσε, διὸ ἔπιεν ὀλίγον οἶνον καὶ ἐξηκολούθησεν:

— Ἐν τῷ μεταξύ ἐπῆλθε τὸ ἐξῆς γεγονός: Χάριν εὐεργετικῶν σκοπῶν, εἶχε διοργανωθῇ μία ἀγορά· δὲν ἐνθυμούμαι πλέον ποῖα χώρα κατεκλύσθη ὑπὸ πλημμύρας ἢ ἔπαθεν ἐκ πρηνείας περὶ τούτου ἄλλως τε δὲν ἐπρόκειτο. Τὸ κυριώτερον εἶνε ὁ ἀγαθοεργὸς σκοπός. Ὑπὸ πρεσβυτέρας τινὸς ἀριστοκρατίας κυρίας, προσεκληθήσαν αἱ εὐειδέστεραι κυρίαι,